

демографической ситуации велика вероятность возрастания в будущем потребности, наряду с экспортом импорта рабочей силы.

Исходя из вышеизложенного полагаем возможным изменить применяемую законодателем формулировку термина «внешняя трудовая миграция» в сторону дозволения субъектам внешней трудовой миграции осуществления трудовой деятельности по трудовому или гражданско-правовому договору.

ЛИТЕРАТУРА

1 Вишневская, Н.Т. Рынок рабочей силы в ретроспективе XX столетия. Минск, 2001. – № 9. – С. 52–61.

2 Всеобщая декларация прав человека 10 дек.1948 Ген. Ассамблея ООН. - Российская газета, 5 апреля 1995. - № 67.

3 Государственная программа «Здоровье народа и демографическая безопасность Республики Беларусь на 2016 – 2020 годы»: постановление Совета Министров Республики Беларусь, 14 марта 2016 г. № 200

ДРАЎЛЯНАЕ ДОЙЛІДСТВА ВІЦЕБШЧЫНЫ. ВЫКАРЫСТАННЕ ТРАДЫЦЫЙНЫХ ПРАДМЕТАЎ ПОБЫТУ Ў СУЧАСНЫМ ІНТЭР’ЕРЫ

І.П. Мельнічэнка

Кіраўнік – Н.М. Лісіца

Філіял БДТУ «Полацкі дзяржаўны лясны каледж»

-Няма лепшай хаткі, як у роднай маткі.

-Лепш у сваёй хатцы, як у чужым палацы.

-Слаўная хата не кутамі, але пірагамі.

-Якая Агатка, такая ў яе і хатка.

Так у вуснай народнай творчасці, у прыказках і прымаўках беларусы выказалі свае добрыя адносіны да хаты. Беларускае дойдства даволі разнастайнае. З самай старажытнасці дрэва было асноўным вытворчым матэрыялам для чалавека. У сучасным хатнім інтэр’еры даволі модна стала выкарыстоўваць драўляныя стылёвыя рэчы ручнога вырабу.

Жыллё і мэбля, адзенне і прадметы побыту, посуд і прылады працы звяртаюць увагу не толькі прадуманасцю, практычнасцю, але і прыгажосцю, зграбнасцю, завершанасцю форм, часам з нейкім дэкорам.

Мэта: Вывучэнне драўлянага дойдства, якое распаўсюджана на Віцебшчыне, а таксама яго выкарыстанне ў сучасным хатнім інтэр’еры.

Актуальнасць дадзенай работы абумоўлена павышанай цікавасці сучаснікаў да драўлянага дойдства Беларусі, у тым ліку цікаўнасць да драўляных прадметаў побыту.

Драўлянае дойдства Віцебшчынне захавалася ў пабудовах касцёлаў і цэркваў. У спіс 7 цудаў Беларусі ўвайшлі: Касцёл Пятра і Паўла ў Дрысьвятах., Браслаўскага раёна на Віцебшчыне, Царква Святога Спаса ў Смалянах, Аршанскі раён на Віцебшчыне. Канешне, гэтыя драўляныя помнікі дойдства трэба захаваць і пазнаёміць з імі наступнае пакленне.

Драўляныя дамы-гэта прыгожа, зручна і даўгавечна пры ўмовах правільнага выбару матэрыяла і захавання тэхналогіі будаўніцтва. У асноўным дамы выконвалі зсасны або елкі, а чыста дубовай, ясеневай і кляновай хаткі нельга сустрэць, бо гэтыя дрэвы не складаюць вялікіх, суцэльных лясоў і будаўнічая апрацоўка вельмі складаная і цяжкая.

Сасна з'яўляецца вельмі распаўсюджаным матэрыялам, бо яе шчыльнасць дастатковая, каб забяспечыць пражыванне ў цёплым і надзейным доме. У яе роўны і прасты ў апрацоўцы ствол, у ім пры высыханні не ўтвараюцца расколіны. Але трэба памятаць, што драўніна можа паддавацца сіненню і яе трэба апрацоўваць антысептыкам.

Рыхласць драўніны з елкі вышэй чым у сасны, таму яна горш прапускае знешні холад у зімовы перыяд, а таксама дрэнна аддае прахалоду ў летнюю спёку. Дамы з елкі некалькі цяплейшыя, чым сасновыя.

Цяпло, якое забяспечвае лістоўніца ў доме некалькі вышэй, чым у елкі і сасны. Драўніна вельмі ўстойліва да ўзгарання і вады, пры размаканні становіцца больш цвёрдай. Лістоўніца ўстойліва да шкоднікаў, мікрааграганізмаў, таму апрацоўка антысептыкамі не патрабуецца. Асноўныя мінусы – гэта высокі кошт, складанасць у апрацоўцы і вялікая вага.

Асаблівасці дуба – самы трывалы матэрыял, славіцца разнастайнасцю адценняў драўніны ў залежнасці ад удалення ад ядра. Размешчаныя бліжэй да ядра кольца будуць светла-жоўтымі або бежавымі, а вось дольнія валодаюць больш насычаным карычневым адценнем.

Драўніна з ліпы дрэнна захоўвае цяпло. Таму ліпу выкарыстоўваюць для будаўніцтва бань і іншых нежылых памяшканняў. Дамы з ліпы – светлыя, нежнага колеру і здольны адным экстэр'ерам узяць настрой, зарадзіць жыльцоў станоўчай энергіяй. Ліпа садзенічае нармалізацыі сна. Дамы з ліпы надзейныя і трывалыя.

Ну а яка ж хата без вокан. На вышыні пятага вянца прарубаліся вокны (4 – 8 окна), якія бываюць двух відаў: меншыя – “балынчатыя” і кватэрчатыя”. Упрыгожваннем дома з'яўляліся стаўні або ліштва (налічнікі) на аконных рамах. На Віцебшчыне амаль не выкарыстоўвалі

заўзятых, выкручаных узораў. Узоры неслі сакральны сэнс і з’ўляліся абярэгамі хаты і сям’і.

Прапануем вашай увазе планіроўку дома, прадстаўленую ў макеце.

Лаўкамі можа служыць добра саструганая шырокая дошка. У большасці у хаце было 3 лавы: Першая нерухома стаяла ля сцяны, служыла сядзеннем або на ей спалі, Другая – пачыналася ад “чырвонага вугла”, трэцяя – перадвіжная, пачынаецца ад левага боку дзвярэй і ў вуглу аб’ядноўваецца з галоўнай. Лаўкі замяняюць крэслы, канапу, стулы, у некаторых выпадках яны служылі ложкам.

Ганаровае месца ў хаце – “чырвоны кут”, ен быў упрыгожаны божніцай. знаходзіўся па дыяганалі ад печы. У чырвоным куце сядзеў глава сям’і, а на вяселлі -маладыя. Перад тым як прыступіць да трапезы ўсе абавязкова маліліся і перакрэшчваліся на ікону ў чырвоным куце. Госць, калі ўваходзіў у хату, перш за ўсё знаходзіў чыроны кут, здымаў шапку, перакрэшчваўся 3 разы, толькі пасля здароваўся з гаспадарамі.

Вельмі важнай рэччу ў хаце лічыўся драўляны, вялікі, абедзенны стол, які стаяў у чырвоным куце. Кожны дзень у пэўны час уся сям’я збіралася за сталом. Зараз таксама ўвайшлі ў моду драўляныя вылікія моцныя сталы з драўлянымі або кованымі ножкамі.

Галоўнай часткай хаты з’ўлялася печ, якая займае ледзь не чацвёртую частку дома. Печ – гэта крыніца цяпла, у ёй гатавалі ежу, трымалі яе цёплай напрацягу дня, спалі дзеці, старыя або хворыя члены сям’і, якім патрэбна было дадатковае цяпло.

Адзежу захоўвалі ў скрынях – куфарах. Чым багацейшая сям’я, тым больш куфараў. Калі ў сям’і расла дзяўчына, з дзяцінства ёй збіралі ў асобны куфар пасаг.

Параўнаем з сучасным інтэр’ерам: у асноўным стол ставіцца ля вакна у куце, выкарыстоўваюцца лавы або табурэты стулы, куфар стау прародзічам шафы. У сучасных дамах мы часцей бачым пластыкавыя вокны, бо яны больш танныя, але перавага драўляных відавочна. Зараз таксама выкарыстоўваюць упрыгожаныя рамы і стаўні.

У сваёй рабоце мы разгледзілі драўляныя прадметы побыту, якія актыўна выкарыстоўваліся ў паўсядзённым жыцці: качалка і рубель, пранік, еалаўрот, самапрадка ,чаўнок ,прасніца, маслабойка, верацяно, грэбень, матавіла, ночвы, ніты.

Вывучыўшы драўлянае дойлідства Віцебшчыны, мы зрабілі з дрэва сучасныя іх аналагі, толькі крыху перапрацавалі наступныя рэчы: раздзелачная дошка, выкананая з чырвонага тэрма-дрэва, шкатулка з сасны, паднос для сушы з дубу, жаночая сумка, падстаўка пад алоўкі, паліца з дубу.

У выніку праведзенага даследавання, на падставе аналізу літаратурных крыніц, апытання мясцовых жыхароў і практычнай часткі былі зробленыя наступныя высновы:

1. Драўлянае дойдства Віцебшчыны мае свае асаблівасці і пэўныя спецыфічныя рысы, а па-свойму ўнікальна.

2. Культура вырабу і прымянення абумоўлена гаспадарчай дзейнасцю мясцовага насельніцтва і прыроднымі ўмовамі.

3. Пры вырабе традыцыйных прадметаў інтэр'еру ва ўмовах сучаснага працэсу краявідных якасці цалкам захаваць немагчыма, але яны захоўваюць сваю асаблівасць, каштоўнасць і прывабнасць.

ЛІТАРАТУРА

1. Никифоровский, Н.Я. Очерки простонародного житья – бытъя в Витебской Белоруссии и описание предметов обиходности//Этнографические данные. – Витебск, 1895.

2. Паздзерскі, Ф.А. Узоры памежжа// Друмля. – Беласток, 2013.

3. Русецкий, А.В.. Художественная культура Витебщины. Монография, Витебск издательство УО «ВГУ им. П.М. Машерова», 2008.

ИСТОРИЯ МОЕГО РОДА

Н.А. Гудов

Научный руководитель – Л.Л. Курилович,
Филиал БГТУ «Полоцкий государственный лесной колледж»

*В старину родственные связи берегли,
ценили, гордились ими и говорили:
«Кто своего родства не знает, тот сам
себя не уважает, а кто родни своей
стыдится, тот через это сам срамиться»*

Однажды поздно вечером в деревне... Я сидел и размышлял о своей семье. И вот тут я понял, что практически ничего не знаю о своём роде. Я решил, что это не правильно и обратился к родственникам за информацией. Мне удалось многое узнать.

Ни одно дерево не может вырасти красивым и крепким, не опираясь при этом на свои величавые корни. Так и человек, не может стать достойным сыном своего отечества, не зная родословной своей семьи.

Актуальность темы исследования: Родословная человека. Для чего нужно знать её? Откуда я родом? Откуда берёт корни моя семья? Вопросы с виду простые, но на самом деле имеют очень глубокий смысл. Проблема изучения истории своей семьи является одной из значимых.

Целью исследования является изучение родословной моей семьи.

В процессе исследования передо мной были поставлены следующие задачи: